

Písňe: 25 (1-5), 672, 685.

1.čtení: Neh 8, 1-2. 5-12

3.čtení (poslání): J 1, 14. 16-17

2.čtení (základ kázání): Ř 14, 16-17

Nevydávej v potupu to dobré, co jste přijali.

Vždyť království Boží není v tom, co jíte a pijete, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého.

Apoštol Pavel napsal ve svém dopise pojednání o jídle. O tom, že můžeme svobodně jíst co chceme, třeba i to, co bylo obětováno pohanským bohům, protože ti nic neznamenají. Ale jen když máme před Pánem čisté svědomí, když jsme si tím jisti. Kdo si není jist a nejedl by klidně s čistým svědomím, ten to jíst nemá. A nikdo mu nemá dávat špatný příklad a pohoršovat ho. To je lepší svou svobodu dobrovolně omezit a být s ním v tu chvíli solidární.

To abychom nevydávali v potupu to dobré, co jsme přijali. Přijali jsme Boží lásku a tou jsme osvobozeni od plnění příkazů a zákazů Zákona. Nejsme vázáni předpisy o jídle ani jinými, ale pouze přijatou Boží milostí. Ničím jiným.

Dnes se předpisy a zákony vůbec neteší nějaké oblíbenosti, a už vůbec ne náboženské. Ale je to v důsledku lehkomyšlnosti a bezohlednosti, ne z odpovědného rozhodnutí. Lidé většinou moc nepřemýšlí, ale hledají snadnou cestu. Pohrdnout Zákonem a třeba si ho pro sebe zrušit, to je něco úplně jiného, než přijmout svobodu z rukou samotného Zákonodárce. To první je vzpoura. Ale to druhé je privilegium Božích dětí a dědiců jeho království. Tak, jak o tom zaslíbení a právu Pavel píše v jiných částech svých listů.

V jídle a pití nespočívá Boží království. Tedy v Zákoně, v souboru všech příkazů a zákazů. O to totiž jde – pokyny o jídle tu vlastně zastupují celý Zákon, jeho plnění.

Boží království tedy nespočívá v Zákoně. V jeho plnění, ale ani v jeho neplnění. Neplnit za každou cenu, jen proto, abych byl svobodný, to by žádná svoboda nebyla. Svoboda od Zákona by se stala nějakou další povinnou normou, a bylo by po ní. Tak jako zmizí radost, když se stane povinností. S takovým přístupem a následkem jsem se už setkal v jednom křesťanském společenství. Bylo to smutné.

Boží království je ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého. Tak zní druhá část našeho textu. Duch svatý může být připodobněn k větru (také bývá). Není ho vidět, ale jeho účinek je znát. Někdy jakoby slabě, jindy hodně silně a zjevně.

Kde pro nás působí Duch svatý? Je možné říct: Kdekoli. Ale to nemůžeme přivolat. Máme jistě toužit, a pak můžeme být jen překvapeni jako při náhlém náporu vichřice, třeba jako učedníci v Jeruzalémě při letnicích, když se strhl hukot z nebe a objevily se plameny. Ale také to může být úplně jinak, a nikdo neví jak, nemůžeme s tím dopředu počítat, a dokonce se to vůbec nemusí hned stát. A i kdyby, tak bychom si stejně třeba nevěděli rady bez spolehlivého průvodce a jasného slova.

Jednu spolehlivou pomůcku a průvodce ale máme – Bibli. Je to soubor zkušeností těch, kdo se v různých dobách a v různých situacích setkávali s Bohem. Do těch zkušeností smíme vstupovat a rozumět jim. Slova Bible se působením Ducha svatého stává Božím slovem. Slova skládají věty a věty příběhy, naučení a pokyny. Duch je oživuje, dává jim působit dnes a tady. Kdo porozumí, může stará slova a staré věty vnímat kolem sebe, mohou vstoupit do života, dát mu sílu a směr.

Spravedlnost z Ducha svatého není soudem a rozsudkem, ale rozeznáním co je dobré a co je zlé. Co dělat a čemu se vyhnout. Je poznáním viny, ale také výzvou ke smíření, ukazuje k milosti a svobodě.

Pokoj z Ducha svatého následuje po přijetí milosti od Pána. Poskytuje pevnou základnu pro nabídku smíření a pokoje dál, k jiným lidem. Blízkým i vzdáleným. K lásce nepodmíněné náklonnosti.

Radost z Ducha svatého není lacinou zábavou. Následuje po přijetí a nabídnutí pokoje. Je sdílená s druhými i s Bohem, je bohoslužbou.

Židé slaví každoročně svátek Simchat Tóra. To znamená Radost z Tóry, ze Zákona, tedy knih Mojžíšových – to je základ Hebrejské Bible (naš Starý zákon). Radost z toho, že mají od Hospodina ukazatel cesty životem a slova potěšení. Slavnost je to veliká, svědčí o tom slova prvního čtení – ta jsou také pro tu slavnost základem. Po smutku a pláči, když poznali, že neobstáli, následovalo potěšení, povzbuzení a výzva k radosti. Velmi radostná slavnost spojená s hodováním. A přitom to byla bohoslužba. Oslava toho, co Bůh pro nás dělá, jaké dary od něho dostáváme.

Snad bychom mohli také přijímat Bibli s větší radostí a s nadějí, že zapsaná slova mohou být oživena mocí Ducha svatého. Že mohou mluvit osobně a přitom i docela neokázale. Příběhy staré třeba i tisíce let mohou být v našich dnech jasné, srozumitelné a užitečné. To je důvod k naději a radosti. Třeba i k radosti zdánlivě nenáboženské, skutečně veselé, plné šťastného uvolnění a společného potěšení. Radost z toho, že máme Písmo svaté.

Pane, prosíme o tvé působení, když otvíráme Písmo, aby se lidská slova stávala tvým slovem pro nás a společnost kolem. Abychom jim rozuměli a dovedli se z toho radovat.

Amen